

ENQUETE

FREM-TIMING

LOTTE MEINERT

Efter at have tilbragt 16 år i en flygtningelejr på grund af borgerkrigen i det nordlige Uganda flyttede Okellos familie i maj 2008 ud til deres oprindelige hjem på klanjorden i Patiko. Det viste sig at være dårlig frem-timing.

Da de var færdige med at bygge huset, slog lynet ned i det, dræbte faren på stedet og sårede to af Okellos brødre alvorligt. I tiden efter spekulerede familien over, hvorfor det var sket, og hvad de nu skulle gøre. Rygter gik om, at ulykken skyldtes „dårlig død“ på jorden. Der var snak om en vred nabo, der mente, at huset var bygget på hans jord, og at han derfor med sine særlige evner havde „dirigeret“ lynet mod huset.

Okellos hiphopven forsøgte at mane spekulationerne i jorden:

Det var bare dårlig timing. De byggede huset på det forkerte tidspunkt på det forkerte sted. Det var alt for tidligt, de flyttede hjem. De skulle ha' studeret situationen, den var ikke stabil. Men folk tager chancer og flytter hjem for at sikre sig i fremtiden. De vil bygge, før andre kommer og sætter sig på landet.

Ved at vove at flytte ud til det oprindelige hjem forsøgte Okellos familie at kaste et anker ud i fremtiden, sikre den, eje den eller i alt fald forsøge at skabe en retning mod den. Og de var ikke ene om at forsøge at skabe retning mod fremtiden på dette særlige historiske tidspunkt.

Under borgerkrigen (1986-2008) var folk fokuserede på den umiddelbare fremtids usikkerhed. Ville rebellerne angribe om natten? Ville madrationerne slippe op? Da konflikten stoppede, opstod et mellem-tids-rum – i perioden mellem krig og fred og i rummet mellem lejr og hjem, som åbnede for spørgsmål og beslutninger om den fjernere fremtid. Ikke fordi alle muligheder stod åbne, men tidshorizonten var blevet længere, og fremtiden var blevet „noget derude i landskabet“, der kunne tilegnes og fæstnes med mål.

Myndighederne pressede på for at udfase lejrene og få folk af sted og i gang med freden, fremtiden og normaliteten. For den enkelte familie var det ikke så enkelt: Af sted skulle de, men hvornår var det rette tidspunkt at flytte hjem? Kunne de stole på freden? Hvornår var de sociale og kosmologiske konstellationer mulige eller optimale for at sikre fremtiden? Og hvor lå fremtiden – i de oprindelige hjem på landet eller i de nye semiurbane ekslejre, hvor man kunne forsøge at blive hængende? Nogle flyttede for tidligt som Okellos familie. Andre kom for sent, fordi jorden allerede var bebygget eller opkøbt og indhegnet til storfarme eller undersøgelser for olieforekomster.

Det var svært at vide, om man var på rette sted på rette tid, før det var for sent at skifte kurs. Det var grundlæggende et spørgsmål om timing.

Timing er, at noget sker på et givent tidspunkt eller med bestemte intervaller. Timing kan udøves af mennesker, der prøver at få noget til at ske på et tidspunkt. En bonde, der tilsår sine marker på et bestemt tidspunkt for senere at kunne høste, laver timing. En komiker, der placerer en kunstpause, trækker tiden, så publikum griner, bruger timing. Et orkester, der afstemmer, hvornår de enkelte instrumenter skal spille, arbejder med timing. Et æggeur, der indstilles, så ægget bliver lige præcis blødkogt, er enkelt timingarbejde. Og fodboldspilleren, som stiller sig, hvor han tror, bolden lander, gør det samme. Timing er én blandt mange forskellige variationer af menneskeligt tidsarbejde.

Frem-timing kan beskrive det sociale timingarbejde, som foregår, når folk forsøger at placere handlinger og få ting til at ske ved at sætte et bestemt tidsmål i den fjernere fremtid (som rækker ud over æggeurets fjeder), som også er afhængigt af andres handlinger.

FN's Millenium Goals er et fantastisk eksempel på frem-timing: Ved at sætte specifikke mål i fremtiden med dato for opfyldelse forsøger politikere at påvirke alverdens og egne handlinger i en bestemt retning (fra nutiden og hen til den definerede fremtid). Ideen er vel, at samlede kræfter, mod samme mål, på samme tid, danner synergier, så det utopiske kan nås. Men hele verden kan sjældent blive enige om fremtiden. Utallige forestillede fremtider kastes forsøgsvis ud i det samme rum og krydser klinger. Okellos familie måtte sande, at nogle fremtider slutter, når lynet slår ned.